

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
[www.philosophical-research.org]

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α. ΠΙΕΡΡΗΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΚΣΤ'
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2012 - 2013

*Το Ελληνικό Κάλλος και η Ευρωπαϊκή Αθλιότητα
της Ύπαρξης.*

Έρευνες στην Φιλοσοφική Θεμελίωση των Πολιτισμών

3^ο Σεμινάριο

Την Πέμπτη 6^η Δεκεμβρίου πραγματοποιούμε την 4^ο φετινό μας σεμινάριο ιστορικοφιλοσοφικού (ακριβώς) Λόγου.

Ακολουθώ τον τριμερή ρυθμό της μεγασθενούς Τριαδικότητας. Scherzo για τα τρέχοντα. Allegro για τα ΕλληνοΕυρωπαϊκά. Maestoso για τα Μεταφυσικά. Αυτά στα ζώντα σεμινάρια, και εδώ στις πνευματικές αναπτύξεις. Ει δ' άλλως, «λαβές».

A

Η Κυβέρνηση Quisling στη χώρα συνεχίζει με φουνταμενταλιστική εμπάθεια την προδοσία της Ελλάδας και της Κοινωνίας μας (I). Συνεπικουρείται από τους Γελοίους του Ευρωπαϊσμού και των Βρυξελών (II), και από την μείζονα εχθρική μας Δύναμη, τη Γερμανία, τις εντολές της οποίας υπόδουλα εκτελεί (III).

I

Δείτε πρώτα από όλα τα προφανή.

Το Κράτος είναι προτιμότερο να οφείλει σε Ιδιώτες παρά σε Κράτη. Οι ιδιώτες δανειστές έχουν ένα συμφέρον, το κέρδος. Τα Κράτη έχουν πολλαπλά οικονομικά, γεωστρατηγικά, πολιτισμικά συμφέροντα. Επομένως μπορούν πολύ εύκολα εξυπηρετώντας σε φαινομενικά σε μια

οικονομική δυσκολία σου να βάλουν στο χέρι την ανεξαρτησία της χώρας. Όπερ και εγένετο.

Οι ιδιώτες και οι αγορές θα καταλάβαιναν πολύ καλά αν εξαρχής μια εθνική Ελληνική Κυβέρνηση τους αντιμετώπιζε σοβαρά. «Η χώρα δεν αντέχει το βάρος του κακώς συσσωρευμένου χρέους. Τα χρήματά σας θα τα χάσετε έτσι κι αλλιώς. Αντί να τα χάσετε υπέρ Κρατών της Ε.Ε., ας μοιραστούμε τη ζημιά μεταξύ μας». Οι αγορές ξέρουν από αυτά. Θα προχωρούσαν παρακάτω. Η Ελλάδα θα ήταν ανεξάρτητη και ανακουφισμένη.

Η αξιοπιστία μας θα ανέβαινε με το να τιμωρήσουμε ταυτόχρονα παραδειγματικά τους υπεύθυνους της κατάστασής μας και να αναλάβουμε τις σωστές ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις που θα αξιοποιούσαν τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της και θα αύξαιναν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της. Μια βασική τέτοια μεταρρύθμιση θα ήταν φυσικά η έξοδος μας από το Ευρώ και η υποτίμηση του νέου νομίσματός μας ώστε να δοθεί ο απαραίτητος αέρας για την ανασυγκρότηση του παραγωγικού μας ιστού. Πολύ γρήγορα οι ορθολογικότερες αγορές θα μας δεχόντουσαν στην κερδοσκοπική αγκαλιά τους. Ναι, θέλουμε να συνεννοηθούμε με το άγιο, απτό, φανερό κέρδος, όχι με κρυφές ατζέντες ιδεοληπτικών λήρων.

Το προφανές δεν έγινε γιατί έτσι θα την πλήρωναν βαριά οι ένοχοι και θα εξαρθρώναμε το Καθεστώς. Τα σαλιαρίσματά τους για την «Ευρώπη» δεν πείθουν κανένα νουνεχή. Ούτε το ένστικτο των Μεγάλων Αριθμών. Αλοίμονό τους. Η κάθαρση της Οδυσσειακής Μνηστηροφωνίας επίκειται. Αυτό είναι το τέρμα της Οδύσσειας του ΝεοΕλληνισμού.

Και αντί του προφανούς τι έγινε;

Το Δημόσιο Χρέος μετακυλιέται από τις αγορές προς Κράτη και Υπερκρατικούς Οργανισμούς. Τώρα το Ελληνικό Χρέος προς Επίσημες

Οντότητες (Official Sector: EFSF, Χώρες της Ευρωζώνης, IMF, ECB, Κεντρικές Ευρωπαϊκές Τράπεζες της Ευρωζώνης) ανέρχεται στο 70,5% του συνολικού ποσού. (Το Συνολικό Κεφάλαιο του Χρέους υπολογίζεται τώρα σε 301.1 δισεκατομμύρια ευρώ). Στην ουσία το Χρέος αυτό προς τον Official Sector ανήκει στους φορολογούμενους πολίτες που εμπλέκονται στις Οντότητες αυτές – και εδώ είναι και επιπρόσθετη ζημιά για μας, να εξαρτώμαστε (εκτός από τις στρατηγικές των Κυβερνήσεων και Διοικήσεων διαφόρων οντοτήτων) και από τις σχέσεις πολιτών και κυβερνήσεων πάρα πολλών χωρών, και ιδίως των ισχυρών από αυτές.

Και ποια είναι η συμπεριφορά των Κυβερνήσεων του Κατοχικού Καθεστώτος προς ιδιώτες, Τράπεζες, Ασφαλιστικά Ταμεία, Funds, δηλαδή προς ανθρώπους και εταιρείες ανθρώπων που δεν θέλουν κατ' αρχήν τίποτε άλλο εκτός από τα κέρδη τους;

Όσοι από αυτούς απλά και ωμά κερδοσκόπησαν στις αγορές ομολόγων ή στο χρηματιστήριο και τις επενδύσεις, αυτοί επιβραβεύτηκαν. Από τους άλλους, τους ουσιαστικούς επενδυτές, όσοι πρόλαβαν και αποδεσμεύτηκαν από τον θανατηφόρο εναγκαλισμό του Καθεστώτος, τουλάχιστον έκοψαν την περαιτέρω χασούρα τους. Όσοι έμειναν για μακρότερο διάστημα, έχασαν περισσότερο. Όσοι είχαν κρατήσει ομόλογα (ή, το χειρότερο, ήταν υποχρεωμένοι να τα κρατάνε, όπως οι Ελληνικές Τράπεζες και τα Ασφαλιστικά Ταμεία) και τα αντήλλαξαν με το PSI, έχασαν. Θα ξαναχάσουν τώρα όσοι κράτησαν τα νέα ομόλογα, αν πραγματοποιηθεί κατά κάποιο άθλιο τρόπο το νέο κούρεμα. (Το λένε οι καραγκιόζηδες «επαναγορά!»). Όσοι πάλι κερδοσκόπησαν πάνω στα νέα ομόλογα, πάλι κέρδισαν.

Το πείραμα αυτό στου σαλού το κεφάλι δεν έχει λογική, ή μάλλον έχει τη διεστραμμένη Ευρωπαϊστική λογική. Οι Δοσιλογικές Κυβερνήσεις τιμωρούν στην ουσία αυτούς που σε παίρνουν (ή είναι

υποχρεωμένοι να σε πάρουν) στα σοβαρά! Τι είδους μέλλον μπορείς έτσι να έχεις στο παγκόσμιο «χωριό»;!

Ακόμη χειρότερα. Όχι μόνο τιμωρούν τους ιδιώτες υπέρ των μεγάλων Ευρωπαϊκών Κρατών. Όχι μόνον τιμωρούν επαχθέστερα τους ευνοικώτερα διακειμένους προς την χώρα επενδυτές. Αλλά και τιμωρούν διαφορετικά και περισσότερο τους Έλληνες ιδιώτες και τους επενδύοντες σε Ελληνικά συμφέροντα! Ένα παράδειγμα αρκεί για τεκμηρίωση του τελευταίου εγκλήματος των Quisling της χώρας. Το παίρνω από το βιβλίο του Παναγιώτη Ρουμελιώτη, τέως αντιπροσώπου της Ελλάδας στο ΔΝΤ. Γράφει (σελ. 142): «Οι ξένες Τράπεζες είχαν στην κατοχή τους τον Δεκέμβριο του 2009 ελληνικά ομόλογα αξίας 76 δις. ευρώ, ενώ η έκθεση των Ελληνικών Τραπεζών ανερχόταν σε 40 δις. Τον Ιούλιο του 2011 οι ξένες Τράπεζες είχαν μειώσει την έκθεσή τους στα ελληνικά ομόλογα σε 38 δις. ευρώ, και οι ελληνικές την είχαν αυξήσει στα 71 δις. [προσέξτε ότι στην ουσία φορτώθηκαν ό,τι ξεφορτώθηκαν οι ξένες]. Αν λοιπόν τον Μάιο του 2010 η αξία των ελληνικών ομολόγων είχε «κουρευτεί» κατά 40%, οι ξένες τράπεζες θα έχαναν 30 δις. ευρώ περίπου και οι ελληνικές 16. Με το «κούρεμα» της τάξης των 53% [όταν έγινε] οι ξένες τράπεζες έχασαν 20 δις. ευρώ, 10 δις. ευρώ λιγότερα. Αντίθετα οι ελληνικές τράπεζες έχασαν 22 δις. ευρώ, δηλ 8 δις. περισσότερα». Έχασαν οι μέτοχοι που είχαν μείνει (πάλι τιμωρούνται οι πιστοί και φίλοι!) και οι φορολογούμενοι που θα βαρύνονται με τις επανακεφαλαιοποιήσεις και οι καταθέτες που αυξάνεται κατακόρυφα η επικινδυνότητα των καταθέσεών τους με τα σαλοπαίχνιδα αυτά. Οι Σαλλοί μένουν και ανταμείβονται με πρόσθετα φιλέτα και τώρα ζητούν νέες προνομιακές εγγυήσεις για τα επερχόμενα.

Μια υποσημείωση εδώ – δεν αξίζει περισσότερο. Η ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών Τραπεζών και (όσο γίνει) των Ασφαλιστικών Ταμείων είναι ένα γκροτέσκο αστείο. Πέρα από το πώς θα

γίνει (θα εθνικοποιηθούν οι Τράπεζες αν γίνει μέσω Κράτους; και ποιος άλλος μπορεί να εγγυηθεί για τα νέα δάνεια προς αυτόν τον σκοπό;), σημαίνει καινούριο δυσβαστακτότερο χρέος. Επί της ουσίας μπάζεις από το παράθυρο ως επανακεφαλαιοποίηση ό,τι έβγαλες από την πόρτα ως «κούρεμα». Γιατί στο τέλος όλα αυτά βαραίνουν τον Έλληνα φορολογούμενο-πολίτη. Θεωρητικά βέβαια «βαραίνουν» γιατί η Κοινωνία αρνείται να αναλάβει το βάρος. Όσοι φωστήρες του εξωτερικού δανείζουν τώρα απλά θα χάσουν τα λεφτά τους υπό χειρότερες συνθήκες. Μηδέ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εξαιρουμένης. **Ήδη οι σπουδαίοι Οίκοι αξιολόγησης υποβαθμίζουν τους χρηματοπιστωτικούς εξαμβλωματικούς μηχανισμούς της αφύσικης Ευρωζώνης.**

Επιστρέφω από την παρέκκλιση. Τι θα είναι, έστω και ως τιμωρία των φίλων και συμπαθόντων, το νέο «κούρεμα», η νέα χρεωκοπία; Σκεφτείτε πόσο καραγκιόζηδες είναι που δεν το λένε χρεωκοπία! Τι άλλο είναι; Αφαιρείς ένα ποσό από αυτά που οφείλεις. Δηλαδή αποκόπτεις χρέος. Δηλαδή χρεωκοπείς. Πώς αλλιώς; Εκτός εάν αρνούνται να το πουν έτσι, γιατί με τον τρόπο που γίνεται συνεπάγεται ανάληψη νέου χειρότερου χρέους, οπότε όχι μόνο δεν έκοψες τίποτα αλλά φορτώθηκες για δύο γενιές κιαποπάνω. Οπότε οι καραγκιόζηδες είναι ύπουλοι και έχουν, οι δόλιοι, *arrière pensées* στην χρήση των όρων!

Στα χέρια Τραπεζών, Ασφαλιστικών Ταμείων, Επενδυτικών Σχημάτων, Ιδιωτών εν γένει μένει τώρα ένα 29.5% του Δημόσιου Χρέους της Ελλάδας, ήτοι περί τα 90 δισεκατομμύρια. Κάπου 18.5 δις είναι σε βραχυπρόθεσμα T-bills και εξαιρούνται. Αυτοί που έχουν τα υπόλοιπα γιατί να κάνουν την πώληση; Μήνες μόνο πέρασαν από τότε που τα νέα ομόλογα εκδόθηκαν και τώρα λες στους κατόχους τους να σου τα δώσουν πίσω στο 28% της αξίας τους. Ήδη η αξία τους στην αγορά είναι μεγαλύτερη – φυσικά λόγω του προαναγγελθέντος «σχεδίου» των ηλιθίων φωστήρων της τεχνητότητας!

Οι κάτοχοι μπορούν να τα διακρατήσουν, περιμένοντας να πληρωθούν στο ακέραιο με την ωρίμανσή τους, ή αποφασισμένοι να προσφύγουν σε δικαστήρια μετά την επερχόμενη χρεωκοπία της Ελλάδας, αφού τα νέα ομόλογα υπάγονται στο Αγγλικό δίκαιο, ή περιμένοντας να κερδοσκοπήσουν από τα скаμπανεβάσματα της τιμής τους που θα προκαλούν τα καραγκιοζιλίκια των μαθητευόμενων μάγων στις Βρυξέλες και η παρακμή των ισχυρότερων Ευρωπαϊκών πρωτευουσών.

Τα έρμα Ελληνικά Ασφαλιστικά Ταμεία και οι εγχώριες Τράπεζες υπόκεινται βέβαια στις αμεσότερες πιέσεις της διαπλεκόμενης κατοχικής πολιτικής εξουσίας της χώρας και μπορεί να «σκεφθούν» αλλιώς. Και τότε σκέφθηκαν καθαρά οικονομικά στο αισχρό αυτό βασίλειο της διαπλοκής και διαφθοράς; Αλλά δεν θα υποστούν νέες τεράστιες για αυτά ζημιές έτσι; Δεν θα ανακεφαλαιοποιηθούν πάλι; Και πώς; Με νέα δανεικά; Πόσο μακριά μπορεί να φτάσει η αηδία όταν ξερονιέται!

Κάποιοι απέξω μπορεί να σκεφτούν, κάλλιο 3 (!) και στο χέρι παρά 10 και καρτέρι. Οι βεβλαμμένοι της Ευρωζώνης, διέρρηξε, ότι σκέφτονται να τους κοστίσει το καινό και κενό τεχνούργημα σε νέα δάνεια κάπου 10 δις – δηλαδή υπολογίζουν προσφορά 30 περίπου δις. Αν όλα πάνε κατά τα χαζοσχεδιά τους θα έχουμε δηλαδή χρεωκοπία ~20 δις. Με 10 δις νέα δάνεια. Και με πρόσθετη αναξιοπιστία στις αγορές. Οι άνθρωποι είναι παλιάτσοι!

Να τελειώνουμε αυτό το κεφάλαιο με το ουσιωδέστερο. Όποιες και όσες διευκολύνσεις και να γίνονται (μερικές χρεωκοπίες, επιμηκύνσεις αποπληρωμής, μειώσεις τόκων) δεν βοηθάνε τη χώρα. Αντιθέτως την περιθωριοποιούν οικονομικά και την εξουδετερώνουν πολιτικά όλο και περισσότερο. Δεν αντέχουμε «λύσεις» σε προβλήματα που προκαλούν με αλισυδωτές αντιδράσεις σωρεία άλλων και σοβαρότερων προβλημάτων. Δεν αντέχουμε ούτε στιγμή

άλλο την Ευρωπαϊκή μικρόνοια στην τελική της μάλιστα παρακμή που δρέπει μαζεμένη την δυσλειτουργικότητα κάθε τεχνητότητας όταν έρχεται σε οργανική σχέση με το φυσικό.

Εσωτερική υποτίμηση μέσα στο Ευρώ είναι η απόλυτη καταστροφή για τη χώρα και την Κοινωνία – ευνοεί (τρόπος του λέγειν, γιατί θα τους βγει ξινό) μόνο το Κατεστημένο της μικρής οικονομικής ολιγαρχίας, των δοσίλογων και του εσμού των ανικάνων πελατών τους. Έχουμε διασωληνωθεί στην Ελλάδα και δεν γίνεται να ζούμε επ' αόριστον διασωληνωμένοι με τη στρόφιγγα να την ελέγχει ο Μινώταυρος της Ευρωπαϊκής τεχνητότητας.

Η Κοινωνία δεν χρειάζεται «διευκολύνσεις» - έχει ανάγκη και απαιτεί Νέα Αρχή. Και η αρχή της νέας αρχής είναι πλήρης Σεισάχθεια. Ξαναλέω επιγραμματικά τις διαστάσεις της Καθολικής Σεισάχθειας:

1) Πολιτική Σεισάχθεια: Πετάμε από πάνω μας το σάπιο και ουτιδανό Καθεστώς της χώρας και τις προδοτικές Κυβερνήσεις του.

2) Νομισματική Σεισάχθεια: Πετάμε το Ευρώ, αποχωρούμε από την Ευρωζώνη και αποκτούμε το νόμισμα που ταιριάζει στην οικονομία μας. Κατακόρυφη αρχική υποτίμηση του νομίσματος και σκληρή νομισματική πολιτική εν συνεχεία.

3) Δανειακή Σεισάχθεια: Χρεωκοπούμε το βάρος των οφειλών της χώρας.

4) Γεωστρατηγική Σεισάχθεια: Απαλασσόμαστε από το ολέθριο στρατηγικό δόγμα Παπάγου και εξής. Δεν ανήκουμε στον άξονα του Ρήνου. Ανήκουμε στο Μέγα ΒαλκανοΜικρασιατικό Γεωπολιτικό Πεδίο και συντονιζόμαστε άμεσα προς το Παγκόσμιο Σύστημα.

5) Πολιτισμική Σεισάχθεια: Κλωτσάμε τον ΨωροΕυρωπαϊσμό. Ο Ελληνισμός στην κλασική μορφή του είναι ο άξονας της ιστορίας.

Δύση και Ανατολή, Βορράς και Νότος περιστρέφονται (ως τρόπος σκέψης και ως αξιολογική αναφορά, ως Κανόνας και ως ζυγός πολιτιστικής οικοδόμησης) περί αυτόν.

6) Εσωτερική Σεισάχθεια: Ξεπετάμε όλα τα αποτυχημένα μοντέλα δόμησής μας από τη Δολοφονία του Κυβερνήτη και εξής μέχρι σήμερα.

Νέα Αρχή, θα πει Νέα Αρχή.

Ολωσδιόλου νέα. Κλωτσάμε το παληό για να ξαναβρούμε τον αρχέγονο εαυτό μας που έχει καλυφθεί κάτω από την γελοία κρούστα της νεοελληνικής ευρωπαϊκότητας. Το «παληό» δεν είναι παρα η επίσημη παλιοσαβούρα των τελευταίων 180 χρόνων. Όχι τίποτα τραγικό για ένα Ιστορικό λαό! Άλλωστε ποτέ δεν εισχώρησε κάτω από την επιφάνεια των ρούχων που φοράμε!

Αυτό το ξένο είναι να ξεφορτωθούμε, να πετάξουμε από πάνω μας. Αυτό σημαίνει αληθής Ελληνισμός.

II

Η Γελοιότητα του Ευρωπαϊστικού Συμπλέγματος

Δεν θα πω επ' αυτού εγώ τίποτε σήμερα.

Θα αφήσω να μιλήσουν τα τέρατα της Τεχνητότητας – Τι έλεγαν για το Ευρώ τότε! Και πώς διαμαρτύρονται οι σοβαροί μεταξύ αυτών.

«Η Ευρωζώνη συνιστά τώρα έναν πόλο σταθερότητας για αυτές τις χώρες που συμμετέχουν σε αυτή, προστατεύοντάς τις από

κερδοσκοπία και χρηματοπιστωτική αναταραχή. Ενισχύει την εσωτερική αγορά και συνεισφέρει στη διατήρηση υγιών θεμελιωδών δεικτών, υποθάλποντας διατηρήσιμη ανάπτυξη».

Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 2001

«Η Κοινότητα δεν θα υποχρεώνεται από, ή δεν θα αναλάβει, τις δεσμεύσεις των Κεντρικών Κυβερνήσεων, Περιφερειακών, Τοπικών ή άλλων Δημόσιων Εξουσιών, άλλων Σωμάτων διοικούμενων από το Νόμο του Δημοσίου, ή άλλων Δημόσιων Επιχειρήσεων οποιουδήποτε Κράτους Μέλους, χωρίς πρόκριση ως προς αμοιβαίες χρηματοπιστωτικές εγγυήσεις για την από κοινού εκτέλεση συγκεκριμένου έργου. Ένα Κράτος Μέλος δεν θα υποχρεώνεται από, ή δεν θα αναλάβει, τις δεσμεύσεις Κεντρικών Κυβερνήσεων, Περιφερειακών, Τοπικών ή άλλων Δημόσιων Εξουσιών, άλλων Σωμάτων διοικούμενων από τον Νόμο του Δημοσίου ή άλλων Δημόσιων Επιχειρήσεων ενός άλλου Κράτους Μέλους, χωρίς πρόκριση ως προς αμοιβαίες χρηματοπιστωτικές εγγυήσεις για την από κοινού εκτέλεση συγκεκριμένου έργου».

Συνθήκη του Maastricht, Άρθρο 104b, 1992

«Έχουμε μια Συνθήκη κατά την οποία δεν υπάρχει δυνατότητα να πληρώνουμε για να ξεχρεώνουμε Κράτη που βρίσκονται σε δυσκολία».

Angela Merkel, 1 Μαρτίου 2010

«Οι Συνθήκες επιτάσσουν μια ρήτρα «Μη-ξεχρεώματος», και οι κανόνες θα είναι σεβαστοί. Αυτό είναι καίριο για την εξασφάλιση του μέλλοντος μιας νομισματικής ένωσης μεταξύ κυριάρχων κρατών με εθνικούς προϋπολογισμούς. Οι αγορές απολύτως αυτοαπατώνται αν νομίζουν ότι τα άλλα Κράτη-Μέλη θα βάλουν κάποια στιγμή χέρι στο πορτοφόλι τους για να σώσουν την Ελλάδα».

Jürgen Stark, Επικεφαλής Οικονομολόγος της ΕΚΤ, 6 Ιανουαρίου

2010

«Τα θεμέλια του Ευρώ έχουν θεμελιωδώς αλλάξει ως αποτέλεσμα της απόφασης των Κυβερνήσεων της Ευρωζώνης να μετατρέψουν εαυτά σε μια Ένωση Μεταφοράς [Πόρων]. Αυτό παραβιάζει κάθε κανόνα. Στις Συνθήκες που διέπουν τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλώνεται ρητά ότι καμία χώρα δεν βαρύνεται για τα χρέη άλλης. Αλλά αυτό που κάνουμε τώρα είναι ακριβώς αυτό».

Karl Otto Pöhl, Πρώην Πρόεδρος της Bundesbank, 18 Μαΐου 2010

«Θα είναι άκρως σημαντικό για την Ευρωζώνη να περιορίσει την είσοδο σε αυτές τις χώρες που είναι έτοιμες όσον αφορά στις οικονομικές και αντιπληθωριστικές πολιτικές τους».

Hans Tietmeyer, τότε Πρόεδρος της Bundesbank, 1997

«Η δυναμική του πνεύματος και του γράμματος της Συνθήκης είναι ότι γίνονται τα πάντα για να κατασκευασθεί η Ευρωζώνη ως μια Βέλτιστη Νομισματική Περιοχή. Πρώτον εξασφαλίζοντας ότι ενσωματώνει οικονομίες που έχουν ήδη αποδείξει ότι συγκλίνουν στον δημοσιονομικό τομέα, όπως και στο νομισματικό και χρηματοπιστωτικό πεδίο».

Jean-Claude Trichet, τότε Διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας, 1997

«Σήμερα είναι ένα ορόσημο στον εθνικό στόχο του Ελληνικού Λαού να ανεβάσει το βιοτικό του επίπεδο σε αυτό των άλλων Ευρωπαϊκών λαών, να επιτύχει πραγματική οικονομική και κοινωνική σύγκλιση».

Κώστας Σημίτης, τότε Πρωθυπουργός της Ελλάδας, 2002

«Λέγεται μερικές φορές ότι αν και η ενιαία νομισματική πολιτική μπορεί να είναι "σωστή" για την Ευρωζώνη σαν σύνολο, είναι "λανθασμένη" για πολλές επιμέρους χώρες εντός της ζώνης. Διαφωνώ με αυτήν την άποψη. Πρώτον, παραβλέπει το γεγονός ότι εντός μιας περιοχής ενιαίου νομίσματος διευθετήσεις μπορούν να συμβούν μέσω τιμών και μισθών».

Wim Duisenberg, τότε Πρόεδρος της ΕΚΤ, 1999

«Στο ερώτημα αν μια ενιαία «ενός μεγέθους» νομισματική πολιτική μπορεί να ταιριάζει σε όλα τα μέρη που υπεισέρχονται – είτε είναι εθνικές οντότητες, είτε κοινωνικοί εταίροι ή οικονομικοί δράστες – η απάντησή μου ήταν: "Ένα μέγεθος πρέπει να ταιριάζει σε όλους". Η πολιτική απόφαση για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης είχε επιλύσει όλες τις συζητήσεις επί του εάν η νομισματική ένωση θα έπρεπε να προηγείται ή έπεται της πολιτικής ένωσης και της ικανοποίησης των κριτηρίων για μια Βέλτιστη Νομισματική Περιοχή. Σήμερα, υπό το φως της εμπειρίας που έχει συλλεγεί μέχρι τώρα στην Ευρωζώνη, έχω την πεποίθηση να πω: "Ένα Μέγεθος όντως ταιριάζει σε όλους"!».

Otwar Issing, Μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, 2005

«Όταν δεν μπορείς να κάνεις τη δική σου νομισματική πολιτική πρέπει να είσαι όσο πιο αυστηρός γίνεται. Όταν ξέρεις ότι δεν μπορείς απλά να βάλεις μπροστά τη μηχανή τυπώματος και να παράγεις περισσότερα χαρτονομίσματα, τότε πρέπει να συμπεριφερθείς σαν ένας υπεύθυνος πατέρας και να αποφύγεις να δαπανήσεις περισσότερα από αυτά που έχεις στη διάθεσή σου. Είσαι εξαναγκασμένος να είσαι σοβαρός».

Jean-Claude Juncker, Πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου, 1996

«Κάθε διαχωρισμός στις πραγματικές οικονομικές κατευθύνσεις [μεταξύ των χωρών-μελών] θα ασκούσε, φυσικά, πίεση προς την κατεύθυνση μιας Κοινωνικής Ένωσης "Μεταφοράς [πόρων]", ή ακόμη και ενός Ευρωπαϊκού «Υπερ-Κράτους», το οποίο εσείς στη Δανία – εάν το καταλαβαίνω σωστά – δεν θέλετε, και το οποίο εμείς στη Γερμανία – μπορώ να σας διαβεβαιώσω – επίσης δεν θέλουμε».

Hans Tietmeyer, τότε Πρόεδρος της Bundesbank, 1997

«Η εκπληκτική απόφαση της ΕΚΤ να αγοράσει κυβερνητικό χρέος μερικών κυβερνήσεων της Ευρωζώνης, μόνο μέρες μετά την όπως φαινότανε απόρριψη της ιδέας, έχει ωθήσει την Τράπεζα περαιτέρω στο επίπεδο της πολιτικής, εγείροντας αμφιβολίες για την ανεξαρτησία της».

Wall Street Journal, 11 Μαΐου 2010

«Ότι ήταν χαραγμένο στην πέτρα μια μέρα πριν, δεν έχει πια την παραμικρή ισχύ. Και τίποτα δεν συμβολίζει περισσότερο αυτό το γεγονός από την απώλεια ανεξαρτησίας [της ΕΚΤ]. Ο χωρισμός των εξουσιών μεταξύ νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής στην Ευρώπη ανήκει τώρα στο παρελθόν».

Die Welt, 11 Μαΐου 2010

***

... και η «προφητική» φρόνηση

«Το Ευρώ θα επιβαρύνει τις πολιτικές εντάσεις σε τέτοιο σημείο ώστε οικονομικά σοκ, που χτυπούν χώρες σε διαφορετικό βαθμό αλλά που μπορούσαν μέχρι τώρα να διευκολύνονται δια των διευθετήσεων των ισοτιμιών, θα μεταβάλλονται σε πολιτικές αντιδικίες».

Milton Friedman (Nobel Οικονομίας), 1997

«Το Ευρώ υιοθετήθηκε όντως για πολιτικούς σκοπούς, όχι οικονομικούς σκοπούς, σαν ένα σκαλοπάτι προς τον Μύθο των Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης. Στην πραγματικότητα πιστεύω το αποτέλεσμα του θα είναι ακριβώς το αντίθετο».

Milton Friedman, 2001

III

Έχουμε κακούς λογαριασμούς με τους Γερμανούς διαχρονικά.

Οι Γερμανοί ανέλαβαν να στήσουν το ΝεοΕλληνικό Κράτος και δημιούργησαν ένα τέρας του Φρανκεστάιν, κατ' εικόνα του Μινώταυρου της τεχνητότητας, του εαυτού των. Από τότε μπλέξαμε στον αδιέξοδο Λαβύρινθο της Ευρώπης και του Ευρωπαϊσμού. Κατάφεραν ακόμη και το θαύμα των θαυμάτων: να κανουν τους Έλληνες φιλέλληνες, να μετατρέψουν τον αυθεντικά κλασικό εαυτό

μας σε ρητορικά και μουσειακά φιλοκλασσικό. Αποτέλεσμα της δικής τους κατασκευής ήταν το εκτρωματικό κράτος που μας τυραννάει από τότε: μια φεουδαρχικά δομημένη οικονομική ολιγαρχία διαπεπλεγμένη προς πάντως εξαρτηματική και κυρίως προδοτική πολιτική εξουσία επικεφαλής μιας ανίκανης και διεφθαρμένης γραφειοκρατίας, προς την οποία έχει εξομοιωθεί και ενσωματωθεί μέσω κλοιού διαπλοκής η εκκλησιαστική, δικαστική και πνευματική ηγεσία.

Ένα το κρατούμενο.

Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Γερμανία επεξέτεινε την επιρροή της στον ΒαλκανοΜικρασιατικό χώρο (η ώθηση προς την Βαγδάτη). Οι Νεότουρκοι συνέδεσαν την στρατηγική της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας προς την «ανίκητη» νέα υπερδύναμη του Τευτονικού οδοστρωτήρα. Συνέπεια η διάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο Γερμανόφιλος Κύκλος στην Αθήνα με τον Βασιλέα Κωνσταντίνο είχε παρόμοια στρατηγική. Συνέπεια ο Διχασμός και η Μικρασιατική Καταστροφή. Η Τουρκία έκτοτε δεν επεχείρησε πάλι τέτοιο δραματικό λάθος. Το δοσιλογικό κατεστημένο εδώ το έκανε πάλι και πάλι – και το κάνει και τώρα.

Δύο τα κρατούμενα.

Πριν τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η Γερμανία διείσδυε πάλι συστηματικά στον γεωπολιτικό μας χώρο προκαλώντας ταραχή και αναστατώσεις. Η σχέση του ΚεντροΕυρωπαϊκού χώρου προς το ΒαλκανοΜικρασιατικό γεωπολιτικό πεδίο είναι αντιθετική, όταν ο πρώτος παραβιάζει την αρχή της ισορροπίας μεταξύ των. Στον Πόλεμο, ο φιλογερμανισμός εκφράστηκε με τον Δοσιλογισμό του Κατεστημένου, όπως φερ' ειπείν στην Γαλλία. Αυτό το γεγονός παρωχέτευσε την αντίδραση της κοινωνίας σε λάθος στρατόπεδα στον Εμφύλιο Πόλεμο. Ο Εμφύλιος ήταν συνέχιση του Διχασμού με λάθος σημαίες. Η Γερμανική επιρροή και τα Γερμανικά συμφέροντα προκάλεσαν την ιδιαιτερότητα της Κατοχής στην χώρα μας (ιδιαιτερότητα που στάθηκε πάνω και από τις αντοχές κατοχικών υπουργών όπως διαφαίνεται από τις συνεχείς παραιτήσεις) και τις στρεβλώσεις του προκληθέντος Εμφυλίου, στρεβλώσεις των οποίων οι επιπτώσεις βαρύνουν την κοινωνία μέχρι σήμερα.

Τρίτο το κρατούμενο.

Το κομβικό σημείο για τις τύχες της μεταπολεμικής Ελλάδας ήταν το νέο στρατηγικό Δόγμα που ενεκαινίασε ο Παπάγος το 1953-4 και συνίστατο στην ειδική σχέση προς την Γερμανία. Το δόγμα λειτούργησε εν συνεχεία υπό την φενάκη της Ευρωπαϊστικής ιδεοληψίας. Το δόγμα προκάλεσε την καταστροφή της Κυπριακής υπόθεσης, όπως το παλιότερο ανάλογο στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο είχε προκαλέσει την Μικρασιατική καταστροφή. Προκάλεσε επίσης την παντελή στρατηγική αποδυνάμωση της Ελλάδας. Έχω επανειλημμένα αναλύσει αυτό το καίριο ζήτημα. Ευθεία Γερμανική ευθύνη.

Τέταρτο το κρατούμενο.

Η επόμενη τραγωδία για τα Ελληνικά συμφέροντα συνέβη στην απαρχή της νέας δομής του παγκόσμιου συστήματος μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης. Το γεγονός ήταν το δεύτερο στην όλη ιστορία του πολιτισμένου ανθρώπου, μετά την ανάδυση της Ρώμης στην οικουμενική (για την εποχή) ηγεμονία. Στον γεωπολιτικό χώρο μας επιπλέον διερράγη το σιδηρούν παραπέτασμα που διαχώριζε την ιστορική ενότητά του, και η δυναμική του πεδίου θα επέβαλλε αργά ή γρήγορα τον επανασυντονισμό του. Το μόνο ερώτημα ήταν ποια Δύναμη ή ποιος συνδυασμός Δυνάμεων θα επετύγχανε τον αναγκαίο βαθμό συνέργειας του πεδίου. Η Ελλάδα βρέθηκε μπροστά σε μια όντως ιστορική ευκαιρία αιώνων, την στιγμή μάλιστα που το Άνυσμα της Ιστορίας δείχνει προς μια νέα εποχή που θα κυριαρχείται από ένα ενδοκοσμικό μοντέλο θετικών αξιών αριστείας πραγματιστικής σκέψης. Η συγκυρία ήταν κυριολεκτικά μοναδική. Και θα έπρεπε η χώρα να έχει σε ετοιμότητα και μέγιστη λειτουργικότητα όλα τα φυσικά συγκριτικά πλεονεκτήματα που της ανήκουν για αυτόν τον ρόλο. Αντ' αυτού απεσύρθη από τον οικείο της χώρο, δρομολόγησε σειρά συγκρούσεων και αντιπαραθέσεων με όλες τις γειτονικές της χώρες, και κατέφυγε νοερά υπό την σκέπη της Ευρώπης, δηλαδή της Γερμανίας. Βέβαια η σκέπη απεδείχθη ταχύτατα έωλη στην υπόθεση των Ιμίων, για να περιπαίξω εν ου παικτοίς. Η καθεστωτικές Κυβερνήσεις πάντως ακολούθησαν υποτακτικά την Γερμανική πολιτική στις εξελίξεις με αποτέλεσμα την κατακόρυφη πτώση, ουσιαστικά τον πρακτικό εκμηδενισμό της στρατηγικής ισχύος της Ελλάδας. Έχω επίσης αναλύσει διεξοδικά πολλές φορές το θέμα.

Πέμπτο μέγιστο κρατούμενο.

Ο Υπουργός Εξωτερικών τότε στα πρώτα κρίσιμα χρόνια της νέας κατάστασης, τότε που θα ήταν πολλαπλά σημαντικό ακόμη και να προτρέξεις των εξελίξεων διαβάζοντας με κλασική σιγουριά το μέλλον, όχι να κλείσεις όλες τις πραγματικές δυνατότητες υποτάσσοντας την στρατηγική της χώρας στην Γερμανική μπότα, ήταν ο νυν Πρωθυπουργός της Κυβέρνησης Quisling που μετατρέπει την χώρα σε προτεκτοράτο της Γερμανίας. Αυτά τα ξέρουμε πιά καλά και από την καλή.

Έξι τα κύρια κρατούμενα.

Και πολλά άλλα που κατά καιρούς αναδεικνύω. Γερμανοί έχουμε πολλά μεταξύ μας. Καλό θα σας έκανε να προσέχετε. Αλλά δεν μπορείτε. Μόνο που η τώρα δεν είναι η Valhalla όλη η θεία Ακρόπολη του Κόσμου. Μόνοι σας θα χαθείτε αυτή την φορά. Η μόνη σας ελπίδα θα ήταν ο Ελληνισμός, όπως ξέρουν πολύ καλά τα μεγαλύτερα πνευμάτα σας. Αλλά δεν δύνασθε. Η βούληση δεν είναι δύναμη, είναι αδυναμία. Αδυναμία μέγιστη είναι η Βούληση για Δύναμη.

Η Γερμανία είναι εχθρική μας δύναμη. Ασκεί τώρα κατ'ευθείαν κατοχή στην χώρα.

Την είχαμε προειδοποιήσει να μην αναμιχθεί υπέρ του δοσιλογικού καθεστώτος.

Να μη επαναλάβει την προσπάθεια της Βαυαροκρατίας, τάχα για να φτιάξει το σύστημά μας ως αιτία της κακοδαιμονίας μας. Κάθε «φτιάξιμο» δικό της σε μας είναι πηγή μαρτυρίου για την Ελληνική κοινωνία όπως στην προηγούμενη Κατοχή.

Γερμανοί, δεν ταιριάζουν τα χνώτα μας. Βρωμάτε μύρα. Αλάργα και αγαπημένα σεις στην δική σας οικεία κόλαση και εμείς στον δικό μας οικείο παράδεισο, όποτε τον φτιάξουμε. Τον οποίο θέλουμε να φτιάξουμε εμείς. Αν θέλετε το καλό μας, μη μας μαθαίνετε «τάξη» - μας προκαλεί αταξία. Γκρεμίστε το Καθεστώς που στηρίζετε και θα είμαστε πάτσι. Σας μιλάμε σαν ερωμένοι του ανικανοποίητου Έρωτά σας. Μη προσθέστε κι άλλο ένα «επί ματαίω». Δεν πρόκειται να συνουσιαστούμε, γιατί δεν πρόκειται να μας πλησιάστε σωστά. Εκτός

κι αν ξαναγίνετε αρχαίοι Έλληνες όπως στα όνειρά σας. Εκεί υπάρχει και ονειρώξη.

Έξω από εδώ αμέσως.

Μη ζητάτε δεύτερη αντίσταση. Τον ρωμαντισμό σας ασκείστε τον στα παράταιρα παιδιά σας. Δεν σας φταίμε εμείς που τα απεχθάνεστε. Το Υποκείμενο δεν μπορεί παρά να απογεννήσει εκτρώματα λαβυρίνθων και μινωταύρων. Αν ακούγατε τον Ερωμένο σας θα ξέρατε τι να κάνετε. ΑΛΛ' εις μάτην...

B

Περνάω τώρα με φυσικό πόρο στα ΕλληνοΕυρωπαϊκά. Τα οποία εδώ διευθέτησα κατά τάξιν Ευρωπαϊκών ετυμολογιών ως λαβές για την συζήτησή μας. Ο διάλογος με τους σοβαρούς Ευρωπαίους (και παρεισκυκλώ μέχρι τώρα κυριώτατα Γερμανούς) συνεχίζεται: Friedrich Nietzsche και Oswald Spengler. Αρχίζω την παράθεση με το Ρωμαϊκό κύρος, αφού άλλωστε το θαυμάζει και ο ΥπερΓερμανός Nietzsche.

I

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΡΩΜΑΙΟ

(Οι Βάρβαροι κατά τον Πολιτισμένο)

“Quotiens bella non ineunt, non multum venatibus, plus per otium transigunt, dediti sommo ciboque, fortissimus quisque ac bellicosissimus nihil agens, delegata domus et penatium et agrorum cura feminis senibusque et

infirmissimo cuique ex familia: ipsi hebent, mira diversitate naturae, cum iidem homines sic ament inertiam et oderint quietem”.

Cornelius Tacitus, *De Situ, Moribus et Populis Germaniae*, §15

[«Όταν δεν ασχολούνται με τον πόλεμο, χωρίς να πολυκυνηγάνε, περνάνε τον περισσότερο καιρό τους στην ανάπαυση, αφιερωμένοι στον ύπνο και το φαγητό. Οι πιο γενναίοι και πολεμοχαρείς δεν κάνουν τίποτε, αφήνοντας το σπίτι και τη φροντίδα εστίας και αγρών στις γυναίκες, τους γέροντες και τους αδυνατότερους της οικογένειας· οι ίδιοι τεμπελιάζουν αποκαρωμένοι – μια εκπληκτική εναντίωση της φύσης αφού οι ίδιοι άνθρωποι τόσο αγαπούν την αδράνεια και τόσο μισούν την ησυχία»].

II

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΓΕΡΜΑΝΟ, ΤΟΝ ΠΟΛΥ ΓΕΡΜΑΝΟ

(Οι Βάρβαροι κατά τον Υπερβάρβαρο)

1

«Ίσως γνωρίζω τους Γερμανούς, ίσως θα μπορούσα ακόμη να ριψοκινδυνέψω να τους απευθύνω λίγα λόγια. Η νέα Γερμανία αντιπροσωπεύει μια μεγάλη ποσότητα κληρονομημένης και ενοφθαλμισμένης ικανότητας, έτσι ώστε μπορεί για ένα διάστημα να της επιτρέπεται ακόμη και μια πολυτελής δαπάνη από τη συσσωρευμένη αποθήκευση ενέργειας. Δεν είναι μια υψηλή κουλτούρα που κέρδισε το πάνω χέρι, ακόμη λιγότερο ένα εξευγενισμένο γούστο, ένα ευγενές «κάλλος» των ενστίκτων, αλλά πιο ανδρικές αρετές από αυτές που οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης μπορεί να επιδείξει. Υπεραρκετό

θάρος και αυτοσεβασμός, υπεραρκετή αυτοπεποίθηση στις κοινωνικές δοσοληψίες και στην εκτέλεση αμοιβαίων καθηκόντων, υπεραρκετή εργατικότητα, υπεραρκετή υπομονή – και μια κληρονομημένη μετριοπάθεια που χρειάζεται το κέντρισμα μάλλον παρά το φρένο. Να προσθέσω επίσης ότι εδώ οι άνθρωποι μπορούν ακόμη να υπακούουν χωρίς να ταπεινώνονται υπακούοντας... Και κανένας δεν περιφρονεί τον αντίπαλό του...

Θα δείτε, θέλω να είμαι δίκαιος προς τους Γερμανούς: δεν θα ήθελα να είμαι αναληθής προς τον εαυτό μου σε αυτό – έτσι λοιπόν πρέπει επίσης να τους πω σε τι αντιτίθεμαι. Το να αποκτήσεις ισχύ είναι μια πολύ δαπανηφόρα επιχείρηση: η ισχύς σε κάνει βλάκα... Οι Γερμανοί – κάποτε τους έλεγαν το έθνος των στοχαστών: μήπως ακόμη σκέπτονται καθόλου; Σήμερα οι Γερμανοί βαριόνται με τη σκέψη, οι Γερμανοί δεν εμπιστεύονται τη σκέψη, η πολιτική καταβροχθίζει όλη τη σοβαρότητα [που θα υπήρχε] για πραγματικά διανοητικά πράγματα – Deutschland, Deutschland über alles ήταν, φοβάμαι, το τέλος της Γερμανικής φιλοσοφίας... Υπάρχουν καθόλου Γερμανοί φιλόσοφοι; υπάρχουν καθόλου Γερμανοί ποιητές; υπάρχουν καθόλου καλά Γερμανικά βιβλία; - κόσμος με ρωτάει στο εξωτερικό. Κοκκινίζω· αλλά με το θάρρος που είναι δικό μου ακόμη και σε απέλπιδες περιπτώσεις απαντώ: «Ναι, ο Bismarck!»...

2

«Ποιος δεν έχει αναλογιστεί με θλίψη το τι το Γερμανικό πνεύμα θα μπορούσε να είναι! Αλλά το έθνος έχει εσκεμμένα καταστήσει εαυτό ηλίθιο, για πρακτικά χίλια χρόνια: πουθενά αλλού δεν έχει γίνει τόσο μοχθηρή κατάχρηση των δύο μεγάλων Ευρωπαϊκών ναρκωτικών, του αλκοόλ και του Χριστιανισμού. Τελευταία προστέθηκε ακόμη κι ένα τρίτο, κάτι που είναι από μόνο του ικανό να εμποδίσει τελείως κάθε λεπτοφυή

και θρασεία ελαστικότητα του πνεύματος: η μουσική, η δική μας δυσκοίλια, δυσκοιλιάζουσα Γερμανική μουσική. – Πόσο πολλή θολή βαρύτητα, χωλότητα, πάχνη, καταρροή, πόση πολλή μπύρα υπάρχει στο Γερμανικό μυαλό!».

Friedrich Nietzsche, *Το Λυκόφως των Ειδώλων* (1899), «Τί οι Γερμανοί Δεν Έχουν», §§1-2

III

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΛΑΣΣΙΚΟ

«Σχεδόν κάθε περίοδος και φάση πολιτιστικής ανάπτυξης έχει τη μια φορά ή την άλλη προσπαθήσει με εκ βαθέων σκυθρωπότητα να απελευθερωθεί από τους Έλληνες, επειδή σε σχέση με αυτούς κάθε τι που έχει επιτευχθεί για δικό της λογαριασμό, κάθε τι που φάνηκε τελείως πρωτότυπο και θαυμάστηκε με τη δέουσα τιμιότητα, ξαφνικά δείχτηκε να ωχριά και να μαραίνεται, συρρικνωνόμενο σε ένα αποτυχημένο αντίγραφο, ακόμη και σε μια καρικατούρα. Και έτσι ξεσπούσε πάλι και πάλι από τα σπλάγχνα η οργή εναντίον αυτού του αλαζονικού μικρού λαού που είχε την αυθάδεια να χαρακτηρίσει κάθε τι μη εγχώριο ως βαρβαρικό. Ποιοι είναι αυτοί οι άνθρωποι, κανείς αναρωτιέται, οι οποίοι, με μια μόνο εφήμερη ιστορική λάμψη, με μόνο γελοία περιορισμένους θεσμούς, με μόνο μια αμφίβολη ηθική επάρκεια που μπορούν να επιδείξουν για τον εαυτό τους και που μάλιστα χαρακτηρίζονται από άσχημα ελαττώματα, εντούτοις αξιώνουν δί' εαυτούς εκείνη την υπερβάλλουσα αξία και εξαιρετικό status μεταξύ πάντων που αποδίδεται στη μεγαλοφυΐα μεταξύ των μαζών. Ατυχώς, κανείς δεν βρέθηκε

επαρκώς τυχερός να ανακαλύψει το αγγείο του κώνειου που θα μπορούσε να βγάλει από τη μέση αυτό το Ον: γιατί όλο το δηλητήριο που ο φθόνος, η δυσφήμιση και η οργή παρήγαγαν δεν έφθανε να εκμηδενίσει εκείνη την αυτάρκη μεγαλοπρέπεια. Και κανείς αισθάνεται ντροπιασμένος και φοβισμένος μπροστά στους Έλληνες: εκτός εάν κάποιος σέβεται την αλήθεια σε όλα τα πράγματα και έτσι επίσης τολμά να παραδεχτεί στον εαυτό του ότι οι Έλληνες ως ηνίοχοι κρατούν τα ηνία της δικής μας και κάθε άλλης κουλτούρας στα χέρια τους, αλλά ότι σχεδόν πάντοτε το άρμα και τα άλογα είναι πολύ ισχνά και εύθραυστα για να αντέξουν τη δόξα των οδηγών τους, οι οποίοι τότε το θεωρούν αστείο να σπιρουνίσουν τέτοια υποκείμενα στην άβυσσο: ενώ αυτοί οι ίδιοι πηδούν στην ασφάλεια με ένα Αχίλλειο άλμα».

Friedrich Nietzsche, Η Γένεση της Τραγωδίας ή Ελληνισμός και

Απαισιοδοξία (δεύτερη έκδοση 1886²)

Η Γένεση της Τραγωδίας από το Πνεύμα της Μουσικής (πρώτη έκδοση 1872¹), §15

IV

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟ ΜΕ ΤΟ ΚΛΑΣΣΙΚΟ ΓΕΡΜΑΝΟ

«Εδώ χρειάζεται να θίξουμε μια μνήμη που είναι εκατό φορές πιο επώδυνη για τους Γερμανούς. Οι Γερμανοί λήστεψαν από την Ευρώπη την τελευταία μεγάλη πολιτιστική σοδειά που έπρεπε να οικειοποιηθεί – τη σοδειά της Αναγέννησης. Άραγε τελικά καταλαβαίνουμε, υπάρχει η

επιθυμία να καταλάβουμε επιτέλους, τι ήταν η Αναγέννηση; Η μεταξίωση [Umwertung] των χριστιανικών αξιών, η με κάθε μέσο, με κάθε ένστικτο, με κάθε εξυπνάδα, ανειλημμένη προσπάθεια να θριαμβεύσουν οι αντι-αξίες, οι ευγενείς αξίες... Μέχρι σήμερα αυτός ήταν ο μόνος μεγάλος πόλεμος· μέχρι σήμερα κανένα πιο καίριο ερώτημα δεν έχει τεθεί από εκείνο που διεξήλθε η Αναγέννηση – το δικό μου ερώτημα δεν είναι παρά εκείνο το ερώτημα – ούτε υπήρξε ποτέ πιο ριζική, πιο ευθεία, με πιο μεγάλη ακρίβεια εξαπολυθείσα – σε όλο το μέτωπο και την καρδιά του εχθρού! – επίθεση! Επίθεση στο καίριο σημείο, στην ίδια την έδρα του Χριστιανισμού, ενθρόνιση δηλαδή των ευγενών αξιών που σημαίνει εμφύτευσή τους σε αυτά τα ένστικτα, στις βαθύτερες ανάγκες κι επιθυμίες του εκεί καθημένου... Έχω μπροστά στα μάτια μου τη δυνατότητα μιας όλως υπερκόσμιας φαντασμαγορίας και καταϊγισμού: μοιάζει να λαμπυρίζει με το τρεμόπαιγμα κάθε εκλέπτυνσης της ομορφιάς, μοιάζει να λειτουργεί μέσα της μια τέχνη τόσο θεία, τόσο διαβολικά θεία, που μάταια θα ξεψάχνιζε κανείς χιλιετίες ολόκληρες για δεύτερη τέτοια δυνατότητα· βλέπω με τα μάτια του νου μου ένα θέαμα τόσο αποκαλυπτικό και τόσο θαυμάσια παράδοξο συγχρόνως, που θα είχε δώσει ευκαιρία σε όλες τις θεότητες του Ολύμπου για ένα αθάνατο ορυμαγδό γέλωτος – τον *αίσαρα οργία ως Πάπα*... Με καταλαβαίνετε;... Ε, λοιπόν, αυτή θα ήταν – αλήθεια – η μοναδική νίκη που εγώ σήμερα θα ήθελα: με τέτοια νίκη, ο Χριστιανισμός θα είχε *καταργηθεί!* – Τι συνέβη όμως; Ένας Γερμανός μοναχός, ο Λούθηρος, πήγε στη Ρώμη. Ο μοναχός αυτός, με όλα τα εκδικητικά ένστικτα ενός αποτυχημένου ιερέα εντός του, εξερράγη στη Ρώμη ενάντια στην Αναγέννηση... Αντί να συλλάβει με τη βαθύτερη ευγνωμοσύνη το συγκλονιστικό γεγονός που είχε συμβεί, την υπερνίκηση δηλαδή του Χριστιανισμού στην ίδια του την έδρα – το μίσος του γύρεψε να τραφεί απλώς από αυτό το θέαμα. Ο θρησκευόμενος σκέφτεται μόνο τον εαυτό του. – Ο Λούθηρος είδε τη διαφθορά του

παπισμού, ενώ το αντίθετο, ίσα-ίσα, ήταν χειροπιαστά φανερό: η αρχαία διαφθορά, το peccatum originale, ο Χριστιανισμός, δεν καθόταν πλέον στον παπικό θρόνο. Αλλ' αντιθέτως η ζωή είχε θρονιαστεί. Ο θρίαμβος της ζωής! Το μέγα Ναι σε όλα τα ανώτερα, τα όμορφα, τα τολμηρά!... Και ο Λούθηρος παλινόρθωσε ξανά την Εκκλησία: της επιτέθηκε... Η Αναγέννηση: ένα γεγονός δίχως νόημα, ένα μεγάλο «επί ματαίω»! – Ω! αυτοί οι Γερμανοί, πόσο μας έχουν στοιχίσει ήδη! Επί ματαίω: αυτό ήταν ανέκαθεν το έργο των Γερμανών. – Η Μεταρρύθμιση, ο Λάιμπνιτς, ο Καντ και η ούτω πως καλούμενη γερμανική φιλοσοφία, οι πόλεμοι «Απελευθέρωσης», το Ράιχ! Κάθε φορά ένα «επί ματαίω» για κάτι που ήδη υπάρχει, για κάτι ανεπανόρθωτο... Δικοί μου εχθροί είναι αυτοί, οι Γερμανοί, το ομολογώ: περιφρονώ σε αυτούς κάθε είδους ρυπαρότητα ιδεών και αξιών, κάθε είδους δειλία μπροστά σε κάθε τίμιο Ναι και Όχι. Εδώ και σχεδόν χίλια χρόνια, έχουν διαστρέψει και μπερδέψει οτιδήποτε άγγιξαν· έχουν το βάρος στη συνείδησή τους για όλη τη μισοκαρδία – για όλη την τρία-όγδοα-καρδία - που είναι αρρώστια της Ευρώπης – έχουν επίσης το βάρος στη συνείδησή τους για την πλέον ακάθαρτη Χριστιανοσύνη, την πιο ανίατη, τη δυσκολότερα αναιρέσιμη: τον Προτεσταντισμό... Αν ποτέ δεν απαλλαγούμε οριστικά απ' το Χριστιανισμό, οι Γερμανοί, το δίχως άλλο, θα φταίνε...

Friedrich Nietzsche, Ο Αντί-Χριστός (1894), §61

V

ΤΟ ΑΝΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΟ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΕΡΩΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

(Οι Έλληνες κατά τον Γερμανό)

«Με κανέναν τρόπο δεν έλαβα τέτοιες έντονες εντυπώσεις [όπως από τον Sallustius και τον Horatius] από τους Έλληνες· και, για να μην μασάω τα λόγια μου, δεν μπορούν να είναι για μας ό,τι είναι οι Ρωμαίοι. Δεν μαθαίνει κανείς από τους Έλληνες – ο τρόπος τους είναι τόσο παράξενος, είναι επίσης πολύ ρευστός για να παραγάγει μια προστακτική, ένα «κλασσικό» αποτέλεσμα. Ποιος θα είχε ποτέ μάθει να γράφει από έναν Έλληνα! Ποιος θα το είχε μάθει ποτέ χωρίς τους Ρωμαίους!».

*Friedrich Nietzsche, Το Λυκόφως των Ειδώλων (1889), «Τι Οφείλω
στους Αρχαίους», §2*

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΝΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΑ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟ ΓΕΡΜΑΝΟ

4

«Ήμουν ο πρώτος που πήρε στα σοβαρά αυτό το θαυμαστό φαινόμενο που φέρει το όνομα Διόνυσος ως μέσο για την κατανόηση του παλαιότερου Ελληνικού ενστίκτου, ενός ενστίκτου διαχρονικά πλούσιου και ακόμη υπεραναβλύζοντος: εξηγείται μόνον ως περίσσεια ενέργειας... [Ο σπουδαίος Jacob Burckhardt κατάλαβε τη σημασία αυτής της προσέγγισης].

Στο αντίθετο άκρο, κανείς θάπρεπε να ρίξει μια ματιά στη σχεδόν γελοία πενία ενστίκτου που καταφαίνεται από τους Γερμανούς φιλόλογους οποτεδήποτε πλησιάζουν το Διονυσιακό. Ο φημισμένος Lobeck ειδικά, που σύρθηκε σε αυτόν τον κόσμο των μυστηριακών καταστάσεων με την τίμια αυτο-πεποίθηση ενός αποξηραμένου βιβλιοσκώληκα και με το να είναι εμετικά κούφος και παιδαριώδης έπεισε τον εαυτό του ότι είναι επιστημονικός – ο Lobeck υπαινίχθηκε, με μια μεγάλη επίδειξη λογιότητας, ότι αυτά τα περίεργα δεν είχαν σημασία... [Εξευτελίζει τον Lobeck παραθέτοντας ένα όντως γελοίο απόσπασμά του]. Αυτά είναι αξιοπεριφρόνητα φληναφήματα και είναι απίθανο να πάρει κανείς στα σοβαρά τον Lobeck ούτε για μια στιγμή.

Τελείως διαφορετικά αισθανόμαστε όταν εξερευνούμε την έννοια «Ελληνικό» που ο Winckelmann και ο Goethe κατασκεύασαν δί' εαυτούς και το βρίσκουμε ασυμβίβαστο με εκείνο το στοιχείο από το οποίο η Διονυσιακή τέχνη αναπτύχθηκε – το Όργιο. Και όντως, δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία ότι ο Goethe θα είχε τελείως αποκλείσει οτιδήποτε

αυτού του είδους από τις δυνατότητες της Ελληνικής Ψυχής. Συνεπώς ο Goethe δεν κατάλαβε τους Έλληνες. Γιατί μόνο στα Διονυσιακά μυστήρια, στην ψυχολογία της Διονυσιακής συνθήκης αυτό-εκφράζεται, το θεμελιώδες γεγονός του Ελληνικού ένστικτου – η «βούλησή του για ζωή». Τι εξασφάλισε ο Έλληνας για τον εαυτό του με αυτά τα μυστήρια; Αιώνια ζωή, την αιώνια επανάληψη της ζωής· το μέλλον υπεσχημένο και ανιερωμένο στο παρελθόν· το θριαμβικό Ναι στη ζωή πέραν του θανάτου και της μεταβολής· αληθινή ζωή ως συλλογική συνέχιση της ζωής μέσω της αναπαραγωγής, δια των μυστηρίων της σεξουαλικότητας. Γι' αυτό ήταν για τους Έλληνες το σεξουαλικό σύμβολο σεβάσμιο ως Φαλλός, το ενδότερο βαθυστόχαστο νόημα όλης της αρχαίας ευσέβειας. Κάθε επιμέρους γεγονός στην πράξη της αναπαραγωγής, της εγκυμοσύνης, της γέννησης, ξυπνούσε τα πλέον υψηλόφρονα και τελετουργικά αισθήματα. Στις διδασκαλίες των μυστηρίων, ο πόνος καθαγιάζεται: οι «ωδίνες του τοκετού» καθαγιάζουν τον πόνο εν γένει – όλο το γίγνεσθαι και αυξάνειν, κάθε τι που εγγυάται το μέλλον, προαπαιτεί πόνο... Για να υπάρχει η αιώνια χαρά της δημιουργίας, για να αυτό-καταφάσκεται αιώνια η βούληση για ζωή, «το μαρτύριο του τοκετού» πρέπει επίσης να υπάρχει αιώνια... Όλα αυτά περικλείονται στη λέξη Διόνυσος: δεν γνωρίζω πιο υψηλόφρονα συμβολισμό από αυτόν τον Ελληνικό συμβολισμό, τον συμβολισμό του Διονυσιακού. Το βαθύτατο ένστικτο της ζωής, το ένστικτο για το μέλλον της ζωής, για την αιωνιότητα της ζωής, βιώνεται θρησκευτικά σε αυτήν τη λέξη – η πραγματικά ενεργός οδός προς τη ζωή, η αναπαραγωγή, ως η Ιερή Οδός...

5.

Η ψυχολογία του οργίου ως υπερχειλίζοντος αισθήματος ζωής και ενέργειας εντός του οποίου ακόμη και ο πόνος δρα ως διεγερτικό, μου παρέχει το κλειδί για την έννοια της τραγικής εμπειρίας, που

παρανοήθηκε τόσο από τον Αριστοτέλη όσο και ειδικά από τους δικούς μας Απαισιόδοξους. Η τραγωδία απέχει τόσο από το να αποτελεί μαρτυρία απαισιοδοξίας μεταξύ των Ελλήνων υπό την έννοια του Schopenhauer, ώστε πρέπει να θεωρηθεί ως η αποφασιστική απόκρουση αυτής της ιδέας και η *αντι-ετυμηγορία* της. Η κατάφαση της ζωής ακόμη και μέσα στα πιο αλλόκοτα και σκληρά προβλήματα της, η βούληση της ζωής αγαλλιώσα στην ίδια την ανεξάντλησία της δια της *θυσίας* των υψηλότερων βλαστών της – αυτό είναι που απεκάλεσα Διονυσιακό, αυτό είναι που αναγνώρισα ως τη γέφυρα προς την ψυχολογία του τραγικού ποιητή. Όχι έτσι ώστε να ελαφρύνεις από το έλεος και τον φόβο, όχι έτσι ώστε να αποκαθάρεις τον εαυτό σου από ένα επικίνδυνο συναίσθημα δια της βίαιης εκτόνωσής του – έτσι το κατάλαβε ο Αριστοτέλης - : αλλά, πέραν ελέου και φόβου να *πραγματώσεις στον εαυτό σου την αιώνια χαρά του γίνεσθαι* – αυτή τη χαρά η οποία επίσης *εναγκαλίζεται τη χαρά στην καταστροφή*... Και με αυτό πάλι επιστρέφω στο σημείο από το οποίο ξεκίνησα – *Η Γέννηση της τραγωδίας* ήταν η πρώτη μου μεταξίωση όλων των αξιών: με αυτό πάλι ριζώνω τον εαυτό μου στο χώμα από το οποίο αντλώ παν ό,τι θέλω και μπορώ – Εγώ, ο τελευταίος μαθητής του φιλοσόφου Διονύσου – Εγώ, ο διδάσκαλος της Αιώνιας Επιστροφής...

Friedrich Nietzsche, Το Λυκόφως των Ειδώλων (1889), «Τι Οφείλω στους Αρχαίους», §§4-5

Α, πόσο λυπάμαι τώρα που δεν είχα το θάρρος (ή το θράσος;) να χρησιμοποιήσω, για τόσο προσωπικές απόψεις και τολμήματα, και μια εξίσου προσωπική γλώσσα, παλεύοντας να εκφράσω, με όρους του Σοπενάουερ και του Καντ, νέες και ασυνήθιστες αξιολογήσεις απόλυτα αντίθετες με το πνεύμα – μα και το γούστο – αμφοτέρων!

Τι πίστευε, το κάτω-κάτω, ο Σοπενάουερ για την τραγωδία; "Εκείνο που δίνει στην τραγωδία την παράξενη ανυψωτική της ορμή – γράφει στην β' ενότητα του: Ο κόσμος ως βούληση και ως παράσταση – είναι η αυγή της γνώσης ότι ο κόσμος – η ζωή – δεν μπορούν πράγματι να μας ικανοποιήσουν και, συνεπώς, δεν αξίζουν την αφοσίωσή μας: σ' αυτό συνίσταται το τραγικό πνεύμα – και συνεπώς οδηγεί στην παραίτηση".

Α, πόσο διαφορετικά μου μίλησε ο Διόνυσος! Α, πόσο μακριά βρισκόμουν τότε απ' όλη τούτη ακριβώς την "παραιτησιοκρατία"! Πέρα όμως απ' αυτό, υπάρχει κάτι πολύ χειρότερο, για το οποίο μετανοώ ακόμη περισσότερο, σε τούτο το βιβλίο – από το ότι συσκότισα και υποτίμησα τα διονυσιακά μου προαισθήματα χρησιμοποιώντας όρους του Σοπενάουερ: υποτίμησα ακριβώς το μεγαλειώδες αρχαιοελληνικό πρόβλημα, έτσι όπως πρόβαλλε μπροστά μου, εισάγοντας τα πιο σύγχρονα πράγματα! απόθεσα ελπίδες εκεί που δεν υπήρχε τίποτα για να ελπίζει κανείς, εκεί που όλα έδειχναν ξεκάθαρα προς το τέλος! Στηρίχτηκα στην τότε γερμανική μουσική κι άρχισα να φλυαρώ περί «γερμανικού χαρακτήρα» που έτοιμος ήταν, στα σοβαρά, να επανακαλύψει εαυτόν και να ξαναβρεί τον εαυτό του! – και όλα αυτά, σε μια εποχή που το Γερμανικό Πνεύμα, το οποίο όχι πολύ πριν κατείχε ακόμη τη βούληση να κυριαρχήσει, και την ισχύ να ηγηθεί, στην Ευρώπη, έκανε τη διαθήκη του και παραιτούνταν οριστικά, μεταβαίνοντας στη μετριότητα, στη δημοκρατία και στις "νεότερες ιδέες", υπό το πομπώδες πρόσχημα της ίδρυσης ενός Ράιχ!..

Στην πραγματικότητα, από τότε έμαθα να κρίνω απελπισμένα, και αμείλικτα αρκετά, για αυτόν τον "γερμανικό χαρακτήρα" – όπως και για τη σύγχρονη γερμανική μουσική που είναι απόλυτα και πλήρως Ρομαντική και η πιο Αν-Ελληνική απ' όλες τις μορφές της Τέχνης: και επιπροσθέτως κι ένας πρώτης τάξεως καταστροφέας όλου του νευρικού συστήματος, διπλά επικίνδυνη για έναν λαό που αγαπάει το ποτό και

τιμάει τη θολούρα σαν αρετή, [διπλά επικίνδυνη] δηλαδή στη διπλή δράση της σαν ναρκωτικό που ταυτόχρονα ευχαριστεί και σκορπά ομίχλη...

Άσχετα, βέβαια, απ' όλες τις πολύ βιαστικές ελπίδες και τις εσφαλμένες εφαρμογές στα του παρόντος που υποτίμησαν το πρώτο μου βιβλίο εκείνη την εποχή, συνεχίζει να μένει το μεγάλο ερώτημα του Διονυσιακού που έθεσα: αφορά δε και στη μουσική: πώς θα πρέπει να είναι μια μουσική που δεν θάχει πια ρομαντική γένεση – σαν τη γερμανική – αλλά διονυσιακή;..»

Friedrich Nietzsche, Απόπειρα Αυτοκριτικής, Πρόλογος στη Β' έκδοση (1886) του «Η Γένεση της Τραγωδίας», §6

VI

Η ΣΥΓΧΥΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙ Ο ΑΝΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΟΣ

ΕΡΩΤΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΥΠΕΡΓΕΡΜΑΝΟ

«Κάθε έκφανση Τέχνης και Φιλοσοφίας είναι, θάλεγε κανείς, ένα φάρμακο που βοηθά τη ζωή πάνω στην ανάπτυξή της και την άψη της: Τέχνη και Φιλοσοφία προϋποθέτουν πάθη και πάσχοντες. Δύο είν' οι πάσχοντες κατά βάσιν: πρώτα όσοι βασανίζονται από ζωή περισσή, κι έχουν ανάγκη από μια Τέχνη διονυσιακή, επειδή θέλουν να βλέπουν σε βάθος όλη την τραγική διάσταση της ζωής: έπειτα όσοι πάσχουν από ζωή φτωχή, και ζητούν απ' την Τέχνη και τη Γνώση ηρεμία, ακινησία, ακύμαντη θάλασσα, λύτρωση απ' τον ίδιο τους τον εαυτό – ή απλώς μέθη, φρενίτιδα, νάρκωση, τρέλα... Σ' αυτούς τους τελευταίους προσιδιάζουν

όλες οι μορφές ρομαντισμού σ' αισθητικές και γνωστικές συλλήψεις: σ' αυτών τις ανάγκες ανταποκρίνεται ο Σοπενάουερ, αλλά κι ακόμα ο Ρίχαρντ Βάγκνερ, για να ονομάσω δυο ξακουστούς ρομαντικούς που 'χα παρεξηγήσει παλιότερα...

... Απέναντι λοιπόν σ' όλες τις εκφάνσεις της Αισθητικής κάνω πια τούτη τη θεμελιώδη διάκριση και ρωτώ: Ποιος είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση ο δημιουργικός παράγοντας; Η πείνα ή η περίσσεια; Με μια πρώτη ματιά, θάμοιαζε πολύ πιο κρίσιμη – κι ασφαλώς προφανέστερη – η εξής ερώτηση: Ποιο είναι το ελατήριο της όποιας δημιουργίας; Η μανία του δημιουργού για παγίωση μορφής; για διαιώνιση; για είναι; Ή μήπως για καταστροφή, για να φέρει κάτι άλλο, από ανάγκη για νέο, για το μέλλον, για γίγνεσθαι;

Επιθυμία για καταστροφή, για μεταβολή και γίγνεσθαι ίσως προέρχεται από κάτι πληθωρικό, από μια δύναμη που εγκυμονεί πολλά (ό,τι ονομάζω, ως γνωστόν, Διονυσιακό): όμως μπορεί να εκφράζει εξίσου και το μίσος των απόκληρων και λιγότερο ευνοημένων, που άγονται συστηματικά στην καταστροφή, αφού ό,τι βλέπουν γύρω τους, ό,τι στέκει όρθιο σε τούτη τη γη τους εξοργίζει και τους προκαλεί (- για να καταλάβετε αυτό τον τρόπο δράσης, παρατηρήστε από κοντά τους αναρχικούς μας)... Αλλά κι η βούληση για απαθανάτιση θέλει δυο ερμηνείες. Μπορεί να προέρχεται από ευγνωμοσύνη κι αγάπη: θα εμπνεύσει μια Τέχνη αποθεωτική, διθυραμβική ίσως μ' έναν Ρούμπενς, ευχάριστα σαρκαστική μ' έναν Χαφίτζ, φωτεινή και καλοπροαίρετη μ' έναν Γκαίτε, λούζει με φως ομηρικό καθετί και του φορά φωτοστέφανο. Μπορεί όμως νάναι κι η τυραννική επιθυμία του ανθρώπου που υποφέρει φριχτά, που πασχίζει και προσπαθεί σκληρά, και θάθελε να σφραγίσει μ' έναν δεσμευτικό νόμο την ιδιοσυγκρασία του πάθους του κι ό,τι πιο προσωπικό, πιο ιδιαίτερο και στενό έχει – εκδικούμενος, με λίγα λόγια, τα πάντα: πιέζοντας πάνω στο πετσί τους την πυρωμένη σφραγίδα της δικής του

εικόνας, της εικόνας του δικού του μαρτυρίου, εσαεί! Αυτός είν' ο ρομαντικός πεσιμισμός στην εκφραστικότερη μορφή του, είτε διατυπώνεται ως φιλοσοφία της βούλησης απ' τον Σοπενάουερ, είτε ερμηνεύεται μουσικά απ' τον Βάγκνερ· είν' ο ρομαντικός πεσιμισμός, το τελευταίο μεγάλο γεγονός στο πεπρωμένο του πολιτισμού μας... (Μπορεί πράγματι να δούμε έναν όλως άλλο πεσιμισμό, έναν κλασσικό πεσιμισμό – κι εναπόκειται σε μένα να τον ορίσω, μιας κι είναι μια υποψία και σύλληψη απόλυτα προσωπική μου, το proprium κι ipsissimum μου... Μόνο που η λέξη "κλασσικός" μου χτυπάει άσχημα· έχει παραχρησιμοποιηθεί, παραφθαρεί, παρεξηγηθεί. Ονομάζω, λοιπόν, τούτον τον επερχόμενο πεσιμισμό – γιατί είναι καθ' οδόν! τον βλέπω καθαρά! – διονυσιακό πεσιμισμό)».

Friedrich Nietzsche, Χαρούμενη Επιστήμη, (1882), §370

***

VII

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΑΣΣΙΚΟ ΣΗΜΕΡΑ

«Τι είναι αυτό που χάνεται; Και τι αυτό που επιβιώνει; Είναι ένα απλό συμβάν το ότι οι Γερμανικοί λαοί, υπό την πίεση των Ούνων, κάνουν κατάληψη στο Ρωμαϊκό τοπίο και έτσι εμποδίζουν το Κλασσικό από το να προεκτείνει εαυτό σε ένα "Κινεζικό" Τελικό-Κράτος. Η κίνηση των "Λαών της Θαλάσσης" (παρόμοια προς τη Γερμανική, ακόμη και στις

λεπτομέρειες) που εκδηλώθηκε ενάντια στον Αιγυπτιακό Πολιτισμό από το 1400 π.Χ. επέτυχε μόνο όσον αφορά την Κρητική Νήσο-Επικράτεια – οι σθεναρές επιχειρήσεις εναντίον των Λιβυκών και Φοινικικών ακτών, με τη συνοδεία στόλων των Viking, απέτυχαν, όπως και εκείνες των Ούνων εναντίον της Κίνας. Και έτσι ο Κλασσικός είναι το μοναδικό μας παράδειγμα ενός Πολιτισμού που διεγράφη τη στιγμή του πλήρους μεγαλείου του. Και εντούτοις οι Γερμανοί κατέστρεψαν μόνο την ανώτερη επιφάνεια των μορφών και την αντικατέστησαν με τη ζωή της δικής τους προ-κουλτούρας. Το «αιώνιο» στρώμα ποτέ δεν το έφτασαν. Παραμένει κεκρυμμένο και πλήρως περιτυλιγμένο από μια νέα γλώσσα-μορφών, στο υπόγειο όλης της ακολουθούσας ιστορίας, και μέχρι σήμερα διαρκούν στη Νότια Γαλλία, Νότια Ιταλία και τη Βόρειο Ισπανία απτά απομεινάρια του. Σε αυτές τις χώρες ο λαϊκός Καθολικισμός χρωματίζεται από κάτω με αποχρώσεις Ύστερης Αρχαιότητας, που τον αντιπαραθέτουν ευκρινώς ξεχωρίζοντάς τον από τον Εκκλησιαστικό Καθολικισμό της ΔυτικοΕυρωπαϊκής στρώσης από πάνω του. Τα ΝοτιοΙταλικά Εκκλησιαστικά Πανηγύρια αποκαλύπτουν κλασσικές (και ακόμη προ-κλασσικές) λατρείες και γενικά σε αυτόν τον χώρο ανευρίσκονται θεότητες (άγιοι) στη λατρεία των οποίων η κλασσική σύσταση διοράται πίσω από τα καθολικά ονόματα».

Oswald Spengler, Η Παρακμή της Δύσεως, τομ. II, Προοπτικές της Παγκόσμιας Ιστορίας, Κεφ. 4, «Η Ψυχή της Πόλεως», sub fin.

Γ

Τα δύο πρώτα μέρη της τριπλής μας πορείας προς την απόλυτη αλήθεια είναι προετοιμασία για το τρίτο. Όπως και το πρώτο είναι προετοιμασία για το δεύτερο. Η Ιστορία είναι προετοιμασία για τον Πολιτισμό, την Κουλτούρα. Και αυτή για την Μεταφυσική. Που κιαυτή με την σειρά της είναι προετοιμασία για την Από-κάλυψη του Μεγάλου Μυστηρίου: της κρυφιάτης της ύπαρξης. Η οποία είναι παντελώς άρρητη. Σήματα σε οδούς είναι ό,τι πιο επιτυχημένο κάνουμε. Σε οδούς που συντεταγμένα οδηγούν στο τέλος των τελών.

Για την συνάντησή μας αυτή την Πέμπτη δείτε τα βήματα εν συνόψει που έχουμε κάνει στην Μεταφυσική Οδό, όπως τα απαρίθμησα στο προηγούμενο Κείμενό μου. Θα επανασυνδεθούμε με το θέμα του τελευταίου μας σεμιναρίου: τι είναι η ουσία αυτού που είναι; Το Ελληνικό βίωμα διέγνωσε την Μορφή ως ουσία. Ποια είναι η μεταφυσική δομή αυτού του βιώματος; Η δομή αυτή αποκαλύπτει την μορφή ως αρμονία πέρατος και απείρου. Θα ερευνήσουμε την ανάλυση αυτή συμπαρακολουθώντας τους δύο άξονες, τον βιωματικό-υπαρξιστικό και τον μεταφυσικό-οντολογικό. Και θα προχωρήσουμε στο κυρίως θέμα μας, στην ιδεο-λογία και αριθμο-λογία του Πλάτωνος. Θα μελετήσουμε ένα από τα πρωταρχικά φαινόμενα της ανθρώπινης σκέψης, την Πλατωνική Θεωρία των Ιδεών ως απάντηση στο κλασσικά Ελληνικό ερώτημα Τι είναι αυτό που είναι;

Τίτλος-σήμα της συζήτησής μας ετέθη:

*Μεταφυσική του Είναι, Ι:
Πλάτων και Πλατωνικός Πυθαγορισμός –
Το Ον ως Ιδέα, η Ιδέα ως Αριθμός*

***

Οι συναντήσεις των Σεμιναρίων γίνονται κάθε Πέμπτη στις 8.30 το βράδυ, στην Αίθουσα Διαλέξεων του Μεγάρου Λόγου και Τέχνης, Πλατεία Γεωργίου Α', 2^{ος} όροφος.

Μετά την ομιλία ακολουθεί διεξοδική, ανοικτή συζήτηση.

Η είσοδος είναι ελεύθερη.